

บทความแนะนำการปฏิบัติงาน

เรื่อง การจัดซื้อจัดจ้าง

สรุปสาระสำคัญ

พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุ

ภาคีรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐

ลำดับที่ ๒๘ ประเด็น : การทำสัญญา

“มาตรา ๙๓ หน่วยงานของรัฐต้องทำสัญญาตามแบบที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด โดยความเห็นชอบของสำนักงานอัยการสูงสุด ทั้งนี้แบบสัญญานั้นให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาด้วย

การทำสัญญารายใดถ้าจำเป็นต้องมีข้อความหรือรายการแตกต่างไปจากแบบสัญญาตามวรรคหนึ่ง โดยมีสาระสำคัญตามที่กำหนดไว้ในแบบสัญญาและไม่ทำให้หน่วยงานของรัฐเสียเปรียบ ก็ให้กระทำได้ เว้นแต่หน่วยงานของรัฐเห็นว่าจะมีปัญหาในทางเสียเปรียบหรือไม่รัดกุมพอ ก็ให้ส่งร่างสัญญานั้นไปให้สำนักงานอัยการสูงสุดพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อน

ในกรณีที่ไม้อาจทำสัญญาตามแบบสัญญาตามวรรคหนึ่งได้ และจำเป็นต้องร่างสัญญาขึ้นใหม่ให้ส่งร่างสัญญานั้นไปให้สำนักงานอัยการสูงสุดพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อน เว้นแต่การทำสัญญาตามแบบที่สำนักงานอัยการสูงสุดได้เคย ให้ความเห็นชอบมาแล้ว ก็ให้กระทำได้

ในกรณีจำเป็นต้องทำสัญญาเป็นภาษาต่างประเทศ ให้ทำเป็นภาษาอังกฤษและต้องจัดทำข้อสรุปสาระสำคัญแห่งสัญญาเป็นภาษาไทยตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการนโยบายประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา เว้นแต่การทำสัญญาเป็นภาษาต่างประเทศตามแบบสัญญาที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐไม่ได้ทำสัญญาตามแบบสัญญาตามวรรคหนึ่งหรือไม่ได้ส่งร่างสัญญาให้สำนักงานอัยการ

สูงสุดพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนตามวรรคสองหรือวรรคสาม หรือตามมาตรา ๙๗ วรรคหนึ่ง แล้วแต่กรณี ให้หน่วยงานของรัฐส่งสัญญานั้นให้สำนักงานอัยการสูงสุดพิจารณาให้ความเห็นชอบในภายหลังได้ เมื่อสำนักงานอัยการสูงสุดพิจารณาให้ความเห็นชอบแล้ว หรือเมื่อสำนักงานอัยการสูงสุดพิจารณาเห็นชอบแต่ให้แก่ไขสัญญา ถ้าหน่วยงานของรัฐให้แก่ไขสัญญานั้นให้เป็นไปตามความเห็นของสำนักงานอัยการสูงสุดแล้ว ให้ถือว่าสัญญานั้นมีผลสมบูรณ์

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐไม่ได้ทำสัญญาตามแบบสัญญาตามวรรคหนึ่ง หน่วยงานของรัฐไม่ให้แก่ไขสัญญาตามความเห็นของสำนักงานอัยการสูงสุด หรือคู่สัญญาไม่ตกลงหรือยินยอมให้แก่ไขสัญญาตามความเห็นของสำนักงานอัยการสูงสุด หากข้อสัญญาที่แตกต่างจากแบบสัญญาหรือข้อสัญญาที่ไม่ให้แก่ไขตามความเห็นของสำนักงานอัยการสูงสุดเป็นส่วนที่เป็นสาระสำคัญหรือเป็นกรณีผิดพลาดอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๑๐๔ ให้ถือว่าสัญญานั้นเป็นโมฆะ

สรุปเนื้อหา : สัญญาเต็มรูปแบบ (มาตรา ๙๓)

กรณีทำเป็นสัญญา

(๑) ทำตามแบบที่ คณะกรรมการนโยบายกำหนดโดย

ความเห็นชอบของสำนักงานอัยการสูงสุด

(๒) ถ้าจำเป็นต้องมีข้อความแตกต่างไปจาก (๑) ต้องไม่

ทำให้หน่วยงานของรัฐเสียเปรียบ

(๓) กรณีจำเป็นต้องร่างสัญญาขึ้นมาใหม่ต้องส่งให้

สำนักงานอัยการสูงสุดให้ความเห็นชอบก่อนการทำสัญญาตามแบบที่สำนักงานอัยการสูงสุดให้ความเห็นชอบมาแล้วให้ทำได้

***ติดตามสรุปสาระสำคัญ : พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาคีรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ต่อฉบับหน้า

***

ผู้กำกับดูแล นางสาวศิริธร เลหาหะวีไลย

ผู้รวบรวม : นางสาวมณี หัสสุข

ผู้จัดส่ง/เผยแพร่ : นางสาวสกุลทิพย์ แรงราย

กลุ่มตรวจสอบภายใน กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน
เอกสารเผยแพร่และแนะนำงานตรวจสอบภายใน
ฉบับที่ ๙ /ปีงบประมาณ ๒๕๖๑

“เอกสารเผยแพร่และแนะนำงานตรวจสอบภายใน”
จัดทำขึ้นเพื่อเป็นสื่อกลางในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร
บทความเชิงวิชาการด้านการตรวจสอบภายในกิจกรรม
ต่าง ๆ ที่หน่วยรับตรวจพึงดำเนินการ ตลอดจนเผยแพร่
ผลงาน และกิจกรรมของกลุ่มตรวจสอบภายใน ในการ
พัฒนางานตรวจสอบภายใน หากท่านใดมีข้อติชมหรือ
ต้องการแสดงความคิดเห็นหรือปัญหาเกี่ยวกับงาน
ตรวจสอบภายใน
โปรดติดต่อโทรศัพท์ ๐ ๒๒๕๕ ๑๘๓๐
E-Mail: iau.iad@dstd.go.th
เว็บไซต์กลุ่มตรวจสอบภายใน
Facebook ผ่านหน้าหลักของเว็บไซต์กลุ่มตรวจสอบภายใน
หรือ www.facebook.com/DSD.Internalaudit

ในฉบับ

บทความแนะนำการปฏิบัติงาน เรื่อง การจัดซื้อจัดจ้าง

บทความเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ เพื่อเสริมสร้าง
ธรรมาภิบาลป้องกันและลดความเสี่ยงในการเกิดการทุจริต
และประพฤติมิชอบ “คำวินิจฉัยของคณะกรรมการ
พิจารณาคำร้องรับผิดทางแพ่ง”

“คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง”
เรื่องเสรีจที สรพ. ๖๔/๒๕๕๖
สำนวนเลขที่ ๑๕/๕๓/๒๕๕๖

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบ (การเงิน การคลัง)

เรื่อง ส่วนราชการเบิกค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมและค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการไม่เป็นไปตามระเบียบ

สรุปข้อเท็จจริง สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาค ได้ตรวจสอบการใช้จ่ายเงินงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๔๖ ของสำนักงาน พบว่า มีการเบิกค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมโครงการรณรงค์ A.เป็นที่จ คัดเป็นเงิน ๙๑,๐๖๙ บาท และมีการเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการเป็นที่จ คัดเป็นเงินจำนวน ๓๓,๑๒๒ บาท เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายคิดเป็นเงินทั้งสิ้นจำนวน ๑๒๔,๑๙๑ บาท

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง :
๒.๑) การเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางของนาย ส. หัวหน้าสำนักงาน เป็นเงินจำนวน ๒๔,๕๒๒ บาท

จากข้อเท็จจริงปรากฏว่า เมื่อปีงบประมาณ ๒๕๔๖ สำนักงาน ได้มีการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการเดินทางของ นาย ส. เป็นค่าน้ำมันเชื้อเพลิง และค่าที่พักซึ่งสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาค ได้ตรวจสอบแล้วพบว่า จากรายละเอียดการเบิกจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงรถยนต์ ปีงบประมาณ ๒๕๔๖ โดยเปรียบเทียบจากบันทึกการใช้รถยนต์กับการเบิกน้ำมันเชื้อเพลิงจริง พบว่า น้ำมันเชื้อเพลิงที่เบิกมากกว่าระยะทางที่ใช้รถยนต์ เนื่องจากสำนักงานเกษตรจังหวัดไม่จัดให้มีระบบการควบคุมการใช้รถยนต์ของทางราชการและการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงไม่ระบุจำนวนลิตรที่อนุมัติให้ไปเติม จากการตรวจสอบปรากฏว่ามีการนำรถยนต์ของทางราชการเดินทางไปจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน ๕ ครั้ง เบิกค่าน้ำมันเป็นเงินจำนวน ๓,๐๑๒ บาท และเดินทางไปกรุงเทพฯ จำนวน ๗ ครั้ง เบิกค่าน้ำมันเป็นเงินจำนวน ๕,๓๑๐ บาท รวมเป็นเงินจำนวนทั้งสิ้น ๘,๓๒๒ บาท (๓,๐๑๒ + ๕,๓๑๐) ซึ่งในวันที่เดินทางไปราชการและพักค้างปฏิบัติราชการอยู่ที่จังหวัดเชียงใหม่และกรุงเทพมหานคร

ดังกล่าว กลับมีการเติมน้ำมันที่ปั้ม โดยนาย ส. เป็นผู้สั่งจ่ายในใบสั่งจ่ายน้ำมัน และมีการเติมน้ำมันในเวลาราชการ คือ ๘.๓๐ - ๑๖.๓๐ น. และจากการตรวจสอบหลักฐานค่าเช่าที่พักของนาย ส. ในการเดินทางไปราชการที่จังหวัดเชียงใหม่ได้เบิกค่าเช่าที่พักโรงแรมจำนวน ๑๐ ครั้ง รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑๕,๓๐๐ บาท ซึ่งนาย ก. ตำแหน่งลูกจ้างประจำ พนักงานขับรถยนต์ให้ถ้อยคำว่าการเดินทางไปราชการที่จังหวัดเชียงใหม่ นาย ก. และนาย ส. ได้พักค้างที่บ้านลูกเขยนาย ส. ที่แม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ ในปีงบประมาณ ๒๕๔๖ นาย ก. ไม่ทราบว่ามีการเบิกค่าเช่าที่พักของโรงแรม นาย ก. เคยเห็นนาย ส. แวะเข้าโรงแรมหลายครั้งโดยไม่ได้พักค้างที่โรงแรม แต่ไม่ทราบว่าเข้าไปทำอะไร โดยนาง ข. เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไปจะเป็นผู้ทำรายงานการเดินทางไปราชการให้ทั้งของนาย ส. และของนาย ก. ซึ่งนาง ข. นำเอกสารมาให้ นาย ก. ลงลายมือชื่อรับเงินทุกครั้ง โดยนาย ก. ไม่ได้ดูรายละเอียดว่าเบิกเงินไปไหนบ้าง นาย ก. ได้รับเงินค่าเบี้ยเลี้ยงจากนาง ป. เจ้าหน้าที่บริหารงานการเงิน และบัญชี ส่วนค่าที่พักของนาย ส. และของนาย ก. ปรากฏว่านาง ข. รับไปทั้งหมด ส่วนกรณีนี้ นาง ศ. ผู้จัดการโรงแรม ให้ถ้อยคำที่ว่านาย ส. และคณะเข้าพักที่โรงแรมจริงนั้น พยานบุคคลที่ นาง ศ. กล่าวอ้าง คือ นาย จ. เป็นผู้ลงทะเบียนรับการเข้าพักในโรงแรมได้เสียชีวิตไปแล้ว และผู้ลงลายมือชื่อในใบเสร็จรับเงินไม่ทราบว่า เป็นผู้ใด น่าจะเป็นลูกจ้างที่ นาย จ. จ้างซึ่งได้ลาออกไปหมดแล้วไม่สามารถติดตามได้ รวมทั้งโรงแรมไม่ได้รับอนุญาตให้เป็นสถานประกอบการโรงแรมจากทางราชการ และไม่สามารถส่งมอบสำเนาเอกสารให้ตรวจสอบได้และนาย ส. ได้เบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการโดยที่มีได้เดินทางไปราชการจริง คือ ในวันที่ ๒๔ - ๒๖ สิงหาคม ๒๕๔๖ เวลา ๑๓.๐๐ - ๒๑.๐๐ น. เบิกค่าใช้จ่ายเพื่อประชุมสัมมนาการประเมินผลเคลื่อนที่ (MU) เป็นเงินจำนวน ๙๐๐ บาท (เฉพาะเบี้ยเลี้ยง) ซึ่ง นาย ต. นาย ล. นาย ข. และนาย ค. ผู้เข้าอบรมประชุมสัมมนาด้วยต่างให้ถ้อยคำสอดคล้องกันว่าไม่เห็นนาย ส. ในที่ประชุม และในบัญชีการลงลายมือชื่อของผู้เข้าอบรมไม่มีชื่อ นาย ส. จึงเป็นการทำหลักฐานการจ่ายเงิน เกินกว่าความเป็นจริง กรณีถือเป็นการจงใจกระทำละเมิด เป็นเหตุให้ส่วนราชการได้รับความเสียหายเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น ๒๔,๕๒๒ บาท ซึ่งพิจารณาการกระทำและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้ ดังนี้

๑) นาย ส. ขณะดำรงตำแหน่งหัวหน้าสำนักงานในฐานะผู้บังคับบัญชา มีหน้าที่ปฏิบัติราชการ และควบคุมดูแลหน้าที่ของผู้ใต้บังคับบัญชาให้เป็นไปตามระเบียบของทางราชการ ข้อเท็จจริงปรากฏว่า นาย ส. นำรถยนต์ของทางราชการไปจังหวัดเชียงใหม่จำนวน ๕ ครั้ง เบิกค่าน้ำมันเป็นเงินจำนวน ๓,๐๑๒ บาท และไปกรุงเทพมหานคร จำนวน ๗ ครั้ง เบิกค่าน้ำมัน เป็นเงินจำนวน ๕,๓๑๐ บาท รวมเป็นเงินจำนวนทั้งสิ้น ๘,๓๒๒ บาท (๓,๐๑๒ + ๕,๓๑๐) ซึ่งในวันที่เดินทางไปราชการและพักค้างปฏิบัติราชการอยู่ที่จังหวัดเชียงใหม่และกรุงเทพมหานคร ดังกล่าว กลับมีการเติมน้ำมันที่ปั้มโดยนาย ส. เป็นผู้สั่งจ่ายในใบสั่งจ่าย และมีการเติมน้ำมันในเวลาราชการ คือ ๘.๓๐ - ๑๖.๓๐ น. ความเสียหายดังกล่าวเกิดจากการที่นาย ส. ไม่จัดระบบควบคุมการใช้รถยนต์ของทางราชการและการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงให้เป็นไปโดยถูกต้อง การที่นาย ส. ลงลายมือชื่อสั่งจ่ายน้ำมันไว้ล่วงหน้าให้กับเจ้าหน้าที่การเงินไว้ครั้งละหลาย ๆ ฉบับ โดยมีได้ลงวันที่ และหมายเลขรถยนต์ไว้ โดยอ้างว่าเพื่อนำไปให้กับเจ้าหน้าที่เมื่อมีกรณีงานเร่งด่วนที่ต้องใช้รถยนต์ของทางราชการเพื่อไปราชการ จึงเป็นเหตุผลที่ไม่อาจรับฟังได้ และนาย ส. ได้เบิก ค่าเช่าที่พักโรงแรม จำนวน ๑๐ ครั้ง รวมเป็นเงินจำนวน ๑๕,๓๐๐ บาท โดยที่ไม่ได้เข้าพักจริง นอกจากนี้ นาย ส. ได้เบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการโดยที่มีได้เดินทางไปราชการจริง คือ ในวันที่ ๒๔ - ๒๖ สิงหาคม ๒๕๔๖ เวลา ๑๓.๐๐ - ๒๑.๐๐ น. เบิกค่าใช้จ่ายเพื่อประชุมสัมมนาประเมินผลเคลื่อนที่ (MU) เป็นเงินจำนวน ๙๐๐ บาท (เฉพาะเบี้ยเลี้ยง) รวมความเสียหาย เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น ๒๔,๕๒๒ บาท (๘,๓๒๒+๑๕,๓๐๐+๙๐๐) กรณีถือเป็นการจงใจกระทำละเมิด เป็นเหตุให้ส่วนราชการเสียหาย จึงให้นาย ส. รับผิดชอบชดใช้เต็มจำนวน ๒๔,๕๒๒ บาท ตามนัยมาตรา ๑๐ ประกอบมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

๒) เจ้าหน้าที่ผู้ทำหน้าที่เบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการเดินทางของนาย ส. โดยเจ้าหน้าที่เบิกจ่ายเงินดังกล่าวจะต้องตรวจสอบหลักฐานประกอบการเบิกจ่ายเงินให้ถูกต้องตามระเบียบก่อนการเบิกจ่ายเงิน

... ..ติดตามรายละเอียดในฉบับต่อไป